

Ostend Declaration

Ostendska deklaracija

Evropska morska in pomorska raziskovalna skupnost je pripravljena ponuditi svoje znanje, storitve in podporo Evropski uniji in njenim državam članicam ter pridruženim državam, kajti

„Morja in oceani so eden največjih izzivov 21. stoletja“.

Pri tem potrjujemo:

- odločilno vlogo oceanov v zemeljskem in podnebnem sistemu;
- pomembnost obal, morij in oceanov v ekosistemi za naše zdravje in dobro počutje;
- vedno večje vplive globalnih okoljskih sprememb na morsko okolje in pomembne socialno-gospodarske posledice teh vplivov;
- stalno potrebo po osnovnih raziskavah, ki bi zapolnile velike vrzeli v našem znanju glede obale, morij in oceanov;
- neverjetne možnosti za inovacije, trajnostno zdravje in ustvarjanje delovnih mest v novih ter obstoječih pomorskih sektorjih, kot so ribogojstvo, obnovljiva energija, pomorska biotehnologija in pomorski promet; in
- potrebo po prenosu teh sporočil v vse sektorje družbe.

Poleg tega poudarjamo **ključno vlogo morske in pomorske znanosti in tehnologije** pri zagotavljanju znanja in razumevanju morja in oceanov ter njihove biotske raznovrstnosti za ustvarjanje novih možnosti in tehnologij, ki bi podprle in spodbudile:

- ustvarjanje delovnih mest s pametno, trajnostno in vključujočo rastjo (Evropa 2020);
- izvajanje celostne pomorske politike za Evropsko unijo (2007), evropskega raziskovalnega prostora (Zelena knjiga EK o ERP, 2007) in drugih politik, kot je skupna ribiška politika;
- dobro okoljsko stanje naših morskih voda do 2020 (Okvirna direktiva o morski strategiji); in
- povezane velike izzive, vključno s hrano, energijo in zdravjem, kot navaja Lundska deklaracija (2009).

Morska in pomorska raziskovalna skupnost ugotavlja, da je bil kot odgovor na Galwaysko (2004) in Aberdeensko (2007) deklaracijo dosežen velik napredek, ki se kaže v tem, da so bili sprejeti celostna pomorska politika za Evropo (2007), okoljski steber Okvirne direktive o morski strategiji (2008) in Evropska strategija za morsko in pomorsko raziskovanje (2008) ter se zavezuje, da bo tudi v prihodnje gradila napredek v tem okviru celostne politike.

Spopadanje z velikim izzivom morij in oceanov

Konferenca EurOCEAN 2010 je določila prednostne morske in pomorske raziskovalne izzive ter priložnosti na področjih hrane, globalnih okoljskih sprememb, energije, morske biotehnologije, pomorskega prometa in prostorskega načrtovanja morja, vključno s kartiranjem morskega dna. Konferenca je posredovala nedvoumno sporočilo o socialnih in gospodarskih koristih, ki jih ima Evropa od morij in oceanov, ter o ključni vlogi, ki jo morata imeti raziskovanje in tehnologija, ko se lotevata velikih izzivov morij in oceanov.

Evropska skupnost morske znanosti in tehnologije, ki gradi na obstoječih dosežkih in pobudah, se je pripravljena spopasti s tem izzivom skupaj z industrijo in javnim sektorjem ter poziva Evropsko unijo in države članice ter pridružene države, naj olajšajo ta odziv naslednjimi proaktivnimi in celostnimi dejavnostmi:

1. Skupno načrtovanje programov

Razvoj celostnega okvira, ki bi združeval vsebino evropskih programov in programov držav članic za spopadanje z velikim izzivom morij in oceanov, vključno s prepoznavanjem in gradnjo odločilne morske raziskovalne infrastrukture. **Pobuda skupnega načrtovanja programov „Zdrava in produktivna morja in oceani“** ponuja ustrezno raven povezanosti, zato bi jo morale Evropska unija in države članice aktivno podpreti.

2. Evropski sistem za opazovanje oceanov

Podpiranje razvoja **„Evropskega sistema za opazovanje oceanov“**, ki temelji na resnični povezanosti in trajnosti, da bi (i) ponovno vzpostavili svetovno vodilno vlogo Evrope v morski znanosti in tehnologiji; (ii) se odzvali na družbene potrebe s podporo glavnih pobud politik, kot sta **celostna pomorska politika** in **okvirna direktiva o morski strategiji** ter (iii) podprli evropski prispevek h globalnim opazovalnim sistemom. To lahko dosežemo z boljšim usklajevanjem nacionalnih zmogljivosti z ustreznimi novimi vlaganji, usklajevanjem s pomembnimi pobudami (npr. ESFRI, EMODNET, GMES) in vključevanjem končnih uporabnikov.

3. Raziskave za znanje

Vzpostavitev ustreznih mehanizmov za spremljanje morskih in pomorskih raziskovalnih programov in projektov, da bi okrepili njihov vpliv z

(i) izkoriščanjem rezultatov te raziskave in (ii) prepoznavanjem obstoječih in nastajajočih vrzeli. To bi podpiral **arhiv za poročila in ugotovitve nacionalnih in morskih ter pomorskih raziskovalnih projektov, programov in pobud EU** z možnostjo arhiviranja, prenašanja, analiziranja, poročanja in razvijanja celostnih produktov znanja, ki bi olajšal razvoj politik, odločanje, ukrepe upravljanja, inovacije, izobraževanje in zavedanje javnosti.

Za učinkovito spopadanje z velikim izzivom morij in oceanov je pomembno, da dobijo prednost pobude in programi, s katerimi bomo spodbujali:

- **Inovativnost**

Zagotavljanje boljše podpore za inovacije in trženje novih morskih/pomorskih proizvodov, postopkov, storitev in zasnov v podporo Uniji inovacij in Strategiji Evropa 2020.

Pospeševanje ukrepov za dvig ozaveščenosti v morski znanstveni skupnosti o potencialu inovacij morskih znanosti in možnostih, da se izkoriščajo v sodelovanju z oceanskimi industrijami.

- **Usposabljanje in poklicni razvoj**

Vzpostaviti ustrezne možnosti za usposabljanje in mobilnosti za raziskovalce morij in tehnologe ter poskrbeti za stabilno in zanimivo poklicno pot ter s tem zagotoviti visoko usposobljeno delovno silo, ki bo potrebna pri podpori širitve morskih in pomorskih sektorjev.

- **Mednarodno sodelovanje**

Vzpostaviti mehanizem na ravni EU za strateško okrepitev mednarodnega sodelovanja (tj. med evropskimi konzorciji in partnerji iz tretjih držav) na področju znanosti in tehnologije s podporo za pobude povezovanja, projekte pripravljalnih faz in konkretne dejavnosti.

Okrepiti dvostransko/večstransko sodelovanje s ključnimi organizacijami za financiranje z medvladnimi organi in institucijami za morsko/pomorsko znanost zunaj Evrope, da bi premostili ovire in našli delovne rešitve za skupno financiranje pomembnih mednarodnih raziskovalnih programov in infrastruktur.

Evropska skupnost za morsko in pomorsko znanost se v partnerstvu z industrijo in javnim sektorjem predano posveča svoji vlogi pri premoščanju vrzeli med znanostjo in inovacijami v podporo trajnostnemu razvoju.